

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
ПОСІБНИК**

**ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ В ОРГАНАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ”
(відповідно до вимог ECTS)**

для студентів IV курсу

Харків

2015

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. Програма навчальної дисципліни «Основи управління в ОВС»	7
2. Загальний розрахунок годин лекцій, практичних (семінарських) занять та самостійної роботи.....	14
3. Основні нормативно-правові акти, що рекомендуються при вивченні дисципліни «Основи управління а ОВС».....	15
4.Основна література, що рекомендується при вивченні дисципліни «Основи управління в ОВС».....	17
5. Завдання до практичних (семінарських) занять та самостійної роботи.....	19
6. Самостійна робота студентів.....	33
7. Індивідуальна робота студентів.....	34
8.Критерії оцінки успішності студентів з навчальної дисципліни «Основи управління в ОВС».....	
9. Програмні питання з навчальної дисципліни «Основи управління в ОВС».....	35

Вступ

Становлення і зміцнення України як суверенної та правової держави потребує подальшого розвитку і вдосконалення управління в усіх сферах діяльності й на всіх рівнях державного і недержавного управління, освоювання і опанування сучасного зарубіжного і вітчизняного досвіду у цій сфері і поєднання його з сучасними досягненнями науки і практики з метою інтенсифікації державного будівництва. Висококваліфіковане, раціонально збалансоване та ефективно організоване управління у зовнішній та внутрішній політиці держави, системі державного господарювання в цілому та в окремих видах і галузях науки та практики, зокрема, й в правоохоронній діяльності, організації боротьби зі злочинністю і профілактиці правопорушень, виступає сьогодні надійною запорукою успіху, прогресу, законності та правопорядку. Зростання ролі та актуалізація проблем удосконалення управління в правоохоронних органах сьогодні загострюються проблемами ускладнення сучасного стану злочинності. Боротьба зі злочинністю та подальше укріплення законності і правопорядку залишаються в нашій державі і сьогодні найактуальнішими проблемами, що стоять перед правоохоронними органами й, насамперед, перед органами внутрішніх справ (далі - ОВС).

Особливістю управління в ОВС на сучасному етапі розвитку суспільства є не тільки зростання ролі управління, але й необхідність працювати в сфері управління по-новому, добиваючись розв'язання більш складних управлінських завдань не за рахунок нарощення постійних матеріальних вкладень і розширення управлінського персоналу, а шляхом інтенсифікації діяльності існуючих й розробки новітніх систем управління в ОВС та підвищення ефективності управлінської праці. Все це викликало необхідність підготовки нового покоління юристів - фахівців в галузі управління, зокрема управління в ОВС, які б вміли здійснювати ефективне управління на базі сучасних досягнень науки і практики.

Дисципліна „Основи управління в органах внутрішніх справ ” входить до складу нормативних навчальних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки, які визначають зміст і організацію навчального процесу студентів спеціальності 7.060100”Правознавство” професійного напрямку підготовки спеціалістів 0601 „Право”. Дисципліна „Основи управління в органах внутрішніх справ” є важливою, сучасною професійно орієнтованою нормативною навчальною дисципліною, що є підгалуззю адміністративного права і тісно пов’язана з такими дисциплінами і галузями права, насамперед, як, наприклад, “Державне і муніципальне управління”, “Управління персоналом”, “Державна служба в Україні: теорія та організація”, “Організаційно-правові засади державного управління ”, «Основи науки управління ”, “Соціальне управління”, “Управління організаціями”, “Наукова організація управління та праці”, “Адміністративний менеджмент”, “Корпоративне управління”, “Теорія управління” і таке інше, а також практично з усіма іншими правовими навчальними дисциплінами.

Враховуючи підгалузевий характер даної нормативної професійно-орієнтованої дисципліни відносно адміністративного права як фундаментальної навчальної дисципліни, головною метою цієї дисципліни є надання студентам знань щодо правового забезпечення реалізації прав, свобод та інтересів громадян у відносинах з органами внутрішніх справ (їх представниками), а також засвоєння знань щодо порядку здійснення державного управління у сфері внутрішніх справ, зокрема, в ОВС, його форм і методів та підготовки випускників вищих юридичних навчальних закладів чи юридичних факультетів вищих навчальних закладів до здійснення управлінської діяльності в системі органів внутрішніх справ України.

Предметом навчального курсу „Основи управління в органах внутрішніх справ” є сукупність суспільних відносин, що формуються: 1) у ході державного управління у сфері внутрішніх справ і реалізації повноважень, делегованих державою органам внутрішніх справ, а також громадським організаціям, деяким іншим державним і недержавним інституціям в питаннях забезпечення

громадської безпеки і громадського порядку; 2) у ході діяльності органів внутрішніх справ та їх посадових осіб щодо забезпечення реалізації та захисту в адміністративному порядку прав і свобод громадян, надання їм, а також юридичним особам різноманітних адміністративних (управлінських) послуг згідно зі специфікою діяльності органів внутрішніх справ та у відповідності з діючим законодавством; 3) у процесі внутрішньої організації та діяльності апаратів усіх рівнів і видів органів внутрішніх справ, а також у зв'язку з порядком проходженням служби в органах внутрішніх справ.

Опанування дисципліни відбувається у формі лекцій, практичних (семінарських) занять, індивідуальних і групових консультацій для студентів, виконання студентами самостійних завдань, а також науково-дослідницької роботи студентів.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

- знати предмет, основні завдання, мету і систему курсу „Основи управління в ОВС”, його зв'язок з адміністративним правом і державним управлінням; загальну характеристику сфери внутрішніх справ як об'єкту управління; систему та структуру МВС України й організаційно-правові засади його діяльності; основні проблеми науки управління в органах внутрішніх справ; об'єкти і суб'єкти управління в ОВС, загальні теоретичні основи управління в ОВС; поняття та зміст процесу управління в ОВС, види забезпечення управління в ОВС та їх зміст; адміністративно-правовий статус працівників ОВС та основи управління персоналом;

- вміти використовувати отримані знання в практичній діяльності ОВС; вільно орієнтуватися в системі організаційно-правових засад цієї діяльності; аналізувати й коментувати відповідні нормативні положення; користуватися сучасною науковою і спеціальною літературою, а також електронними юридичними базами даних, іншими інформаційними джерелами з тем курсу.

Враховуючи численність нормативно-правових актів, якими регламентуються відносини у сфері внутрішніх справ, зокрема, й управління в ОВС, студентам пропонується при опануванні навчальної дисципліни «Основи

управління в ОВС» здійснювати пошук необхідних нормативно-правових актів на Інтернет-сайтах не тільки Верховної Ради, але й Міністерства внутрішніх справ України.

Даний спецкурс, як і материнська галузь права - адміністративне право, є достатньо складним у його вивченні, оскільки базується на великому обсязі нормативно-правового матеріалу, починаючи з діючого законодавства до відомчих нормативно-правових актів у цій сфері, та значній його динаміці, як у часі, так і у просторі в масштабах як держави у цілому, так і її конкретних регіонів. Окремі положення даного спецкурсу (наприклад, організаційно-правові підстави та засади використання вогнепальної зброї чи заборони її застосування і таке інше) студенти повинні знати строго напам'ять. Окрім поглибленого вивчення відповідного нормативно-правового матеріалу даний спецкурс вимагає в навчальному процесі й виробки у студентів необхідних практичних навичок застосування отриманих теоретичних знань на практиці щодо розв'язання певних проблем та вирішення типових практичних завдань і ситуацій, які можуть виникати і виникають в процесі управління в ОВС та їх оперативно-службовій діяльності, у тому числі й вміння складати певні адміністративно-процесуальні документи, що у сукупності з поглибленою теоретичною підготовкою сприяє формуванню якісних майбутніх фахівців у сфері управління в ОВС.

Зважаючи на численність нормативно-правових актів, що регламентують відносини у сфері адміністративної діяльності, студентам пропонується при вивченні навчальної дисципліни «Основи управління в ОВС » здійснювати пошук необхідних актів на Інтернет-сайтах: www.zakon1.rada.gov.ua; www.zakon2.rada.gov.ua; www.mvs.gov.ua; <http://portal.rada.gov.ua> тощо.

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ В ОРГАНАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ»

Розділ I. ПРЕДМЕТ, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ, МЕТА І СИСТЕМА КУРСУ. УПРАВЛІННЯ В ОВС ЯК РІЗНОВИД ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Предмет курсу „Основи управління в органах внутрішніх справ (ОВС)” та основні види суспільних відносин, що його складають, їх характеристика. Основні завдання управління в органах внутрішніх справ, функції та права МВС України по їх реалізації, а також основні завдання, головна мета і система курсу „Основи управління в ОВС”.

Управління в ОВС як різновид державного управління: поняття та особливості. Поняття сфери внутрішніх справ як об’єкта управління і сукупності суспільних відносин, їх нормативно-правове регулювання.

Розділ II. СИСТЕМА ТА СТРУКТУРА ОВС УКРАЇНИ, ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЇХ ДІЯЛЬНОСТІ

ОВС України як система та їх характерні ознаки. Положення про Міністерство внутрішніх справ України та його зміст. Організаційна структура ОВС України та її багаторівневий і багатовимірний характер. Вертикально-горизонтальна (спрощена) модель структури МВС України. Центральний апарат Міністерства внутрішніх справ України, його структура та основні структурні елементи.

Законодавче визначення поняття Національної поліції (далі поліції) України та організаційно-правові основи її діяльності. Основні функції та види діяльності поліції. Адміністративна діяльність, її зміст і значення. Основні права та обов’язки поліції.

Призначення та організаційно-правові основи діяльності Національної

гвардії України. Основні завдання та структура Національної гвардії України. Права військовослужбовців Національної гвардії України. Призначення та організаційно-правові основи діяльності громадських формувань з охорони громадського порядку й державного кордону. Основні завдання, права й обов'язки громадських формувань з охорони громадського порядку й державного кордону.

Розділ III. ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ.

Поняття персоналу ОВС, його головні характеристики та класифікація. Права обов'язки та обмеження працівників ОВС.

Правові засади управління персоналом в ОВС. Організація системи управління персоналом ОВС та її основні елементи. Технологія управління персоналом ОВС.

Місце і роль керівника в системі управління персоналом ОВС. Функції керівника ОВС. Вимоги до підбору та розстановки управлінських кадрів в ОВС.

Забезпечення безпеки життєдіяльності працівників ОВС як пріоритетний напрямок роботи з персоналом ОВС. Соціально правовий захист працівників ОВС.

Розділ IV. ОРГАНІЗАЦІЙНО ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ В ОРГАНАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Нормативне регламентування служби в системі ОВС. Поняття й особливості служби ОВС.

Вимоги до кандидатів на службу в ОВС. Порядок зарахування на службу ОВС. Просування по службі, присвоєння спеціальних звань, умови проходження служби, атестація осіб середнього, старшого і вищого начальницького складу ОВС, припинення служби.

Поняття службової дисципліни в ОВС. Основні умови та засоби забезпечення службової дисципліни в ОВС. Обов'язки осіб рядового й начальницького складу щодо до тримання службової дисципліни. Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ та його значення для укріплення дисципліни і законності в ОВС.

Заохочення працівників ОВС, їх основні види та характеристика. Підстави та порядок застосування заохочень.

Поняття дисциплінарного проступку. Види дисциплінарних стягнень в ОВС. Порядок та строки накладення дисциплінарних стягнень. Виконання та зняття дисциплінарних стягнень. Оскарження дисциплінарних стягнень.

Розділ V. ЗАГАЛЬНО-ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ В ОРГАНАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ.

Основні позиції загального підходу до визначення сутності управління. Управлінська система та характеристика її основних елементів. Основні види управління ОВС.

Механізм управління в ОВС та його основні елементи. Система управління ОВС. Поняття функцій управління в ОВС та їх класифікація. Цільові та організаційні функції управління в ОВС.

Поняття принципів управління в ОВС та їх класифікація. Принципи соціальної спрямованості управлінської діяльності, законності, об'єктивності, комплексності, системності, гласності, поєднання колегіальності та єдиноначальності тощо.

Поняття методів управління в ОВС та їх основні види. Наука управління в ОВС та її зв'язок з іншими науками. Загальне поняття методології та її основних рівнів. Поняття методології управління в ОВС та науки управління в ОВС. Новітня методологія управління в ОВС та її особливості.

Розділ VI. ПРОЦЕС УПРАВЛІННЯ ТА ЙОГО ОРГАНІЗАЦІЯ В ОВС. АНАЛІТИЧНА РОБОТА В ОВС

Процес управління: поняття та зміст. Характеристика процесу управління в ОВС. Управлінський цикл.

Управлінське рішення: сутність та властивості. Класифікація управлінських рішень. Основні стадії підготовки рішень. Етап прийняття управлінського рішення. Основні форми рішень що приймаються в ОВС.

Організація виконання рішень в ОВС. Етап організації в виконанні рішень. Вимоги до організації виконання рішень. Підведення підсумків виконання управлінського рішення. Основні види забезпечення виконання рішень в діяльності ОВС.

Аналітична робота в ОВС: поняття та зміст. Основні стадії аналітичної діяльності в управлінні ОВС. Основні напрямки аналітичної роботи в ОВС. Методи та основні вимоги до аналітичної роботи в ОВС. Основний об'єкт аналітичної роботи в ОВС.

Розділ VII. ПЛАНУВАННЯ ТА КОНТРОЛЬ В ОВС.

Сутність та значення планування діяльності ОВС. Вимоги які пред'являються до планів ОВС. Система планування в ОВС. Спеціальні плани ОВС. Методика особистого планування ОВС. Структура поточного плану ОВС. Особливості структури спеціальних планів ОВС. Методика поточного планування в ОВС.

Контроль як функція управління в ОВС: поняття та зміст. Класифікація контролю в ОВС. Види контролю за суб'єктами його здійснення. Види контролю за місцем в процесі управління. Види контролю за призначенням. Види контролю за способом отримання інформації. Основні форми контролю в ОВС. Вимоги до контролю в ОВС. Основні стадії контрольної діяльності. Зміст стадії підготовки до проведення контролю. Зміст стадії здійснення контролю. Зміст стадії обговорення та підведення підсумків контролю

Розділ VIII. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ В ОРГАНАХ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Забезпечення управління в ОВС та його напрями. Інформаційне забезпечення, завдання та види. Документаційне забезпечення управління ОВС. Поняття діловодства, його завдання та регулювання. Основні елементи та види діловодства. Основні обов'язки співробітників ОВС з питань діловодства. Документообіг в ОВС. Поняття та основні види документів ОВС. Основні вимоги до складання та оформлення документів.

Правове забезпечення управління ОВС. Матеріально-технічне та фінансове забезпечення управління ОВС: поняття та завдання. Основні напрямки матеріально-технічного забезпечення ОВС. Основні напрямки фінансово-економічного забезпечення ОВС.

Розділ IX. НАУКОВА ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОЇ ПРАЦІ В ОВС.

Поняття та завдання наукової організації управлінської праці в ОВС. Основні напрями наукової організації управлінської праці в ОВС. Організація раціонального використання службового часу працівників ОВС. Планування особистої роботи.

Умови праці та робоче місце працівника ОВС. Основні елементи які впливають на умови праці працівника ОВС.

Особливості наукової організації управлінської праці окремих категорій працівників ОВС.

**2. ЗАГАЛЬНИЙ РОЗРАХУНОК ГОДИН ЛЕКЦІЙ,
ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ
ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ**

Для студентів Інституту підготовки слідчих кадрів для МВС України

Тема	Всього годин	У тому числі:		
		Лекції	Практичні (семінарські) заняття	Само-стійна робота
1. Предмет, основні завдання, мета і система курсу “Основи управління в органах внутрішніх справ (ОВС). Управління в ОВС як різновид державного управління.	6	2	2	2
2. Система та структура ОВС України, організаційно правові засади його діяльності	6	2	2	2
3. Основи управління персоналом	6	2	2	2
4. Організаційно-правове забезпечення проходження служби в ОВС	6	2	2	2
5. Загально-теоретичні основи управління в ОВС	6	2	2	2
6. Організаційно-правові засади процесу управління в ОВС	6	2	-	4
7. Планування та контроль в ОВС	4	2	-	2
8. Забезпечення управління в ОВС	3	-	-	3
9. Наукова організація управлінської праці в ОВС	2			2
Разом:	45	14	10	21

3. ОСНОВНІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, що рекомендуються при вивченні дисципліни «Основи управління в ОВС»

Про загальну структуру і чисельність Міністерства внутрішніх справ України: Закон України від 10.01.2002 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2002. – № 16. – Ст. 115 (з наст. змін. та допов.).

Про Національну поліцію: Закон України від 02.08.2015 р. //Офіційний вісник. – 2015. – № 63. – Ст. 2076.

Про Національну гвардію: Закон України від 18.03.2014 р. //Офіційний вісник. – 2014. – № 17. – Ст. 594.

Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України: Закон України від 22.02.2006 р. // Там же. – 2006. – № 29. – Ст. 245 (з наступ. змін. та доп.)

Про загальну структуру і численність Міністерства внутрішніх справ України: Закон України від 10.01.2002 р. // Там же. – 2002. – № 16. – Ст. 115 (з наступ. змін. та доп.)

Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18.02.92 р. // Там же. – 1992. – № 22. – Ст. 303 (з наступ. змін. та доп.).

Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30.06.93 р. // Там же. – 1993. – № 35. – Ст. 358 (з наступ. змін. та доп.).

Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06.2000 р. // Там же. – 2000. – № 40. – Ст. 338 (з наступ. змін. та доп.).

Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 01.12.1994 р. // Там же. – 1994. – № 52. – Ст. 455 (з наступ. змін. та доп.)

Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 р. // Там же. – 1994. – № 11. – Ст. 50 (з наступ. змін. та доп.)

Про дорожній рух: Закон України від 30.06.1993 р. // Там же. – 1993. – № 31. – Ст. 338 (з наступ. змін. та доп.)

Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23.12.1993р. // Там же. – 1993. – № 11. – Ст. 51 (з наступ. змін. та доп.)

Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996р. // Там же. – 1996. – № 47. – Ст.256 (з наступ. змін. та доп.)

Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. // Там же. – 1994. – № 3. – Ст. 48 (з наступ. змін. та доп.)

Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму: Закон України від 28.11.2002 р. // Там же. – 2003. – № 1. – Ст. 2 (з наступ. змін. та доп.)

Про застосування амністії в Україні: Закон України від 01.10.1996 р. // Там же. – 1996. – № 48. – Ст. 263 (з наступ. змін. та доп.)

Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори: Закон України від 15.02.1995 р. // Там же. – 1995. – № 10. – Ст. 60 (з наступ. змін. та доп.)

Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2014 року № 401/2014 // Офіційний вісник. – 2014. – № 72. – Ст. 2026.

Про затвердження Положення про дозвільну систему: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 1992 року. // Фролова О.Г. Організаційно-правові основи правління в органах внутрішніх справ. – Х.: – ФОП Лук'яненко, 2011. – С.89-94.

Про затвердження Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ Української РСР: Постанова Кабінету Міністрів України від 09 липня 1991 року. // Фролова О.Г. Організаційно-правові основи правління в органах внутрішніх справ. – Х.: – ФОП Лук'яненко, 2011. – С.41-57.

Про затвердження Правил застосування спеціальних засобів при охороні громадського порядку: Постанова Ради Міністрів Української РСР від 27 люто-

го 1991 року // Фролова О.Г. Організаційно-правові основи правління в органах внутрішніх справ. – Х.: – ФОП Лук'яненко, 2011. – С.84-88.

4. ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА,

що рекомендується при вивченні курсу «Основи управління в ОВС»

1. Адміністративна діяльність. Особлива частина: Підручник / За заг. ред. *О. М. Бандурки*. – Х.: Еспада, 2000. – 368 с.

2. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ: Підручник / В.Я. Настюк (кер. авт. кол.) та ін.: за заг. ред. В.Я. Настюка. – Х.: Право, 2013. – 472 с.

3. Адміністративне право: підручник / *Ю.П. Битяк* (кер. авт. кол.), *В.М.Гаращук*, *В.В.Богущкий* та ін.; за заг. ред. *Ю.П. Битяка*. – Х.: Право, 2012. – 598 с.

4. Адміністративне право України. Академ. курс: Підруч.: У 2-х томах: Т. 2. Особлива частина / Ред. колегія: *В.Б. Авер'янов* (голова). – К.: Юрид. думка, 2005. – С.347-365.

4. *Бандурка О.М.* Теорія і практика управління органами внутрішніх справ України. – Х.: НУВС МВС України, 2004. – 780 с.

5. *Бандурка О.М.* Управління в органах внутрішніх справ України: Підручник. – Х.: НУВС МВС України, 1998. – 477 с.

6. *Битяк Ю.П.* Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: Монографія. – Х.: Право, 2005. – 304 с.

7. Закон України « Про Національну поліцію». Науково практичний коментар / *С.В. Петков*, *А.В. Григоренко*. *Л.С. Григоренко* та ін.. – К.: « Центр учбової літератури» , 2015. – 240 с.

7. *Калаянов Д.П.* Административно-юрисдикционная деятельность органов внутренних дел Украины. – Одеса: АО БАХВА, 2000. – 128 с.

Ковальська В. В. Контроль в органах внутрішніх справ: поняття, види, форми, стадії проведення / Актуальні проблеми державного управління. – 2008. – № 1. – С. 262–270.

8. *Комзюк А.Т.* Заходи адміністративного примусу в правоохоронній діяльності міліції: поняття, види та організаційно-правові питання реалізації: Монографія. – Х.: НУВС, 2002. – 336 с.

9. *Матюхіна Н.П.* Сучасні проблеми управління персоналом органів внутрішніх справ. – Х.: НУВС, 2002. – 126 с.

10. Організаційно-правові основи адміністративної діяльності органів внутрішніх справ. Управлінська неюрисдикційна діяльність ОВС з надання деяких адміністративних послуг: Законодавчі та інші нормативно-правові акти / Укладач О. Г. Фролова. – Х.:ФіС, 2012. – 144 с.

11. *Плішкін В.М.* Теорія управління органами внутрішніх справ: Підручник / За ред. Ю.Ф. Кравченка. – К.: НАВСУ, 1999. – 702 с.

12. *Тимошук В. П.* Адміністративні акти: процедура прийняття та припинення дії: монографія /. – К. : Конус-Ю, 2010. – 296 с.

13. Управління персоналом ОВС: навч. посіб. / Петков С.В., Наливайко Л.Р., Столбовий В.П. та ін.. / За заг. ред. Доктора юрид. наук, проф. С.В. Петкова. – К. : КНТ, 2010. – 280 с.

11. *Фролова О.Г.* Організаційно-правові основи управління в органах внутрішніх справ. – Х.: – ФОП Лук'яненко, 2011. – 108 с.

12. *Фролова О.Г.* Новітня методологія в управлінні в органах внутрішніх справ. – Донецьк: ДІВС МВС України, 2001. – 309 с.

13. *Ярмакі Х.П.* Адміністративно-наглядова діяльність міліції в Україні. – Одеса: Одес. юрид. ін-т ХНУВС МВС України, 2006. – 409 с.

5. ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Т е м а 1. ПРЕДМЕТ, ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ, МЕТА І СИСТЕМА КУРСУ. УПРАВЛІННЯ В ОВС ЯК РІЗНОВИД ДЕРЖАВНОГО УПРАВ- ЛІННЯ

Семінарське заняття

П л а н

1. Предмет курсу „Основи управління в органах внутрішніх справ (ОВС)” та суспільні відносини, що його складають.
2. Основні завдання управління в органах внутрішніх справ та основні завдання курсу „Основи управління в ОВС”.
3. Головна мета і система курсу „Основи управління в ОВС”.
4. Управління в ОВС як різновид державного управління, його поняття та особливості.
5. Сфера внутрішніх справ як об’єкт управління.

Л і т е р а т у р а

Бандурка О.М. Теорія і практика управління органами внутрішніх справ України. – Х.: НУВС МВС України, 2004. – С.75-87.

Крицак І.В. Теоретико-правовий аналіз існуючих моделей функціонування поліції та проблема реалізації функції надання послуг населенню органами внутрішніх справ// *Права і безпека.* – 2013.- № 1. – С. 23- 29.

Плішкін В.М. Теорія управління органами внутрішніх справ: Підручник / За ред. канд. юрид. наук Ю.Ф. Кравченка. – К.: Національна академія внутрішніх справ України, 1999. – С.40-67.

Фролова О.Г. Новітня методологія в управлінні в органах внутрішніх справ: Монографія. – Донецьк: ДІВС МВС України, 2001. – С. 9-31.

Фролова О.Г. Сфера внутрішніх справ як об'єкт управління // Проблеми законності: Респ. міжвідом. наук. зб. / Відп. ред. В.Я. Тацій. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2008. – Вип. 97. – С.69-76

Т е м а 2. СИСТЕМА ТА СТРУКТУРА ОВС УКРАЇНИ, ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЙОГО ДІЯЛЬНОСТІ

Семінарське заняття

План

1. ОВС України як система та їх правове положення.
2. Структура МВС України, основні види управління в ОВС.
3. Національна поліція України, повноваження та основні види її діяльності.
4. Національна гвардія України, її завдання та правовий статус.
5. Громадські формування з охорони громадського порядку й державного кордону.

Список основних нормативно-правових актів та літератури

Про загальну структуру і чисельність Міністерства внутрішніх справ України: Закон України від 10.01.2002 р. // Відом. Верхов. Ради України. – 2002. – № 16. – Ст. 115 (з наст. змін. та допов.).

Про Національну поліцію: Закон України від 02.08.2015 р. //Офіційний вісник. – 2015. – № 63. – Ст. 2076.

Про Національну гвардію: Закон України від 18.03.2014 р. //Офіційний вісник. – 2014. – № 17. – Ст. 594.

Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Постанова Кабінету Міністрів України від 13 серпня 2014 року № 401/2014 // Офіційний вісник. – 2014. – № 72. – Ст. 2026.

Адміністративне право: підручник / Ю.П. Битяк (кер. авт. кол.), В.М. Гаращук, В.В. Богуцький та ін.; за заг. ред. Ю.П. Битяка, В.М. Гаращука, В.В. Зуй. – Х.: Право, 2010. – С.505-525.

Бандурка О.М. Теорія і практика управління органами внутрішніх справ України. – Х.: НУВС МВС України, 2004. – С.87-161.

Горбач Д.О. Національна гвардія України: Історія становлення та сучасний стан (порівняльно- правовий аналіз) // Право і Безпека. – 2014. - № 3.- С 36-43.

Козицький В.І. Поняття та місце регіональних управлінь МВС України в областях у сучасній організаційній структурі органів внутрішніх справ України // Право і Безпека. – 2011. - № 5.- С 68-73.

Крепаков М.Ю. Внутрішньоорганізаційні принципи адміністративної діяльності ОВС України // Право і Безпека. – 2015. - № 1.- С 35-41

Фатхутдінов Василь. Місце і роль МВС України в системі забезпечення громадської безпеки // Підприємництво, господарство і право. – 2013. - № 9. – С. 32-38.

Фролова О.Г. Організаційно-правові основи управління в органах внутрішніх справ. – Х.: – ФОП Лук'яненко, 2011. – С.5-40.

Фролова О.Г. Сучасні проблеми управління міжнародною правоохоронною діяльністю органів внутрішніх справ // Проблеми законності: Респ. міжвідом. наук. зб. / Відп. ред. В.Я.Тацій. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2008. – Вип. 94. – С.126-132

Фролова О.Г. До проблем організаційно-правового регулювання сучасного інформаційно-методичного забезпечення діяльності органів внутрішніх справ // Проблеми законності: Респ. міжвідом. наук. зб. / Відп. ред. В.Я.Тацій. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2008. – Вип. 98. – С.78-85

Тема 3. ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Семінарське заняття

П л а н

1. Поняття персоналу ОВС, його головні характеристики та класифікація.
2. Права обов'язки і обмеження працівників ОВС.
3. Організаційно правові засади управління персоналом ОВС.
4. Місце, роль та функції керівника в системі управління персоналом ОВС.
5. Забезпечення безпеки персоналу ОВС.
6. Соціально правовий захист працівників ОВС.

Л і т е р а т у р а

Барко В.І., Чекулаєв М.А. Теоретичні підходи до визначення психологічного змісту і структури управлінських здібностей керівників органів внутрішніх справ // Право і безпека. – 2015. – №1. – С.85-91.

Битяк Ю.П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: Монографія. – Х.: Право, 2005. – 304 с.

Кісіль О.Ю. Допитання правового статусу осіб рядового та начальницького складу органів внутрішніх справ. // Право і безпека. – 2011. – №2 – С.66-69.

Матюхіна Н.П. Сучасні проблеми управління персоналом органів внутрішніх справ. – Х.: НУВС, 2002. – 126 с.

Петрова І.А. Персонал організації як складова її стабільної діяльності. // Право і безпека. – 2013. – №2 – С.161-166.

Сергєєв А.А. Поняття та особливості механізму забезпечення права на захист честі. Гідності та ділової репутації працівників ОВС України. // Право і безпека. – 2013. – №2. – С.182-189.

Управління персоналом ОВС: навч. посіб./ С.В. Петков, Л.Р. Наливайко, В.П. Столбовий та ін.; за заг. ред. С.В. Петкова. – К.:КНТ, 2010. –280с

Фролова О.Г. До проблем сучасного адміністративно-правового статусу працівників органів внутрішніх справ // Проблеми законності: Респ. міжвідом.

наук.зб. / Відп. ред. В.Я.Тацій. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2009. – Вип. 100. – С.67-77

Фролова О.Г. До проблем державного захисту й забезпечення безпеки персоналу органів внутрішніх справ України // Проблеми законності: Респ. міжвідом. наук.зб. / Відп. ред. В.Я.Тацій. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2010. – Вип. 108. – С.101-114

Фролова О.Г. Менеджмент у праці державних службовців. – Х.: –ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 24с.

Фролова О.Г. Організаційно-правові основи управління в органах внутрішніх справ. – Х.: – ФОП Лук'яненко, 2011. – С.41-106.

Т е м а 4. ОРГАНІЗАЦІЙНО ПРАВОВЕ ЗАБЕСПЕЧЕННЯ ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ В ОВС.

Практичне заняття

П л а н

1. Поняття, особливості та нормативна основа служби в ОВС.
2. Проходження служби в ОВС.
3. Службова дисципліна в ОВС та основні умови і засоби її забезпечення.
4. Заохочення працівників ОВС, підстави та порядок їх застосування.
5. Види дисциплінарних стягнень, порядок та строки їх накладення.

Завдання

1. Підполковника поліції С. при досягненні ним граничного віку, передбаченого Положенням про проходження служби рядовим і начальницьким складом ОВС, було звільнено з органів внутрішніх справ в запас наказом начальника, якому надано право призначати його на займану ним раніше посаду. Дружина С. не погодилася з цим і написала скаргу в прокуратуру про порушення законності відносно свого мужа, мотивуючи тим, що звільняти його з займа-

ної посади та органів МВС мав право лише Міністр внутрішніх справ, а враховуючи багаторічну бездоганну службу і задовільний стан здоров'я підполковника міліції С., на думку його дружини, йому можна було б продовжити термін служби в ОВС ще двічі на 5 років, тобто ще до 10 років.

Надайте обґрунтовану відповідь на цю скаргу.

2. Ким і в якому порядку присвоюються особам, прийнятим на службу в органи внутрішніх справ, спочатку перше, а потім наступні чергові спеціальні звання молодшого, середнього і старшого начальницького складу й які встановлюються при цьому строки вислуги в спеціальних званнях, при закінченні яких і позитивній атестації й можуть бути присвоєні чергові спеціальні звання.

3. Лейтенанта поліції Р. було звільнено з органів внутрішніх справ у зв'язку з тим, що він, будучи у нетверезому стані, нецензурно лаявся у громадському місці. Про таку поведінку Р. йшлося у протоколі про адміністративне правопорушення, який згідно із ст. 15 КУпАП був надісланий начальнику лейтенанта міліції Р. для вирішення питання про відповідальність останнього, після чого Р. і був звільнений з органів внутрішніх справ.

Вирішіть питання про законність звільнення Р. з органів внутрішніх справ. Відповідь обґрунтуйте.

4. У позовній заяві до суду зазначалося, що гр. К. проходив службу на посаді оперуповноваженого міського відділу внутрішніх справ. Наказом начальника УМВС України в області його було звільнено з органів МВС України за порушення дисципліни за п. 64 «е» Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ. За висновком керівництва та атестаційної комісії УМВС в області, порушення дисципліни колишнім оперуповноваженим К., за яке його і було звільнено, полягало в тому, що у нього при перевірці у травні 2011 року. було виявлено незареєстровану заяву потерпілого гр. П. про заподіяння йому у 2007 році незнайомою особою тілесних

ушкоджень. Позивач звільнення зі служби вважає незаконним, оскільки накладене стягнення, на його думку, не відповідає тяжкості вчиненого проступку. У своєму позові до суду він вказав, що за останній рік до свого звільнення з органів внутрішніх справ МВС України згідно з оскаржуваним наказом на нього дисциплінарні стягнення не накладалися, і він мав за результатами служби лише заохочення.

Обґрунтуйте позицію суду щодо рішення по цій справі.

Л і т е р а т у р а

Битяк Ю.П. Державна служба в Україні: організаційно-правові засади: Монографія. – Х.: Право, 2005. – 304 с.

Закон України «Про Національну поліцію». Науково практичний коментар/ С.В. Петков, А.В. Григоренко. Л.С. Григоренко та ін.. – К.: « Центр учбової літератури» , 2015. – 240 с.

Крепаков М.Ю. Внутрішньоорганізаційні принципи адміністративної діяльності ОВС України // Право і Безпека. – 2015. - № 1.- С 35-41

Мельник К.Ю. Сучасні проблеми проходження служби в ОВС// Право і безпека.- 2014. - № 3. – С.181-185.

Негодченко О.В. Деякі аспекти удосконалення системи управління органами внутрішніх справ щодо забезпечення прав і свобод людини // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2002. - № 4. – С. 48-56.

Управління персоналом ОВС: навч.посіб./ С.В. Петков , Л.Р. Наливайко, В.П. Столбовий та ін.; за заг. ред.. С.В. Петкова. – К.:КНТ, 2010. –280с

Фролова О.Г. Актуальні питання відповідальності у сфері службової діяльності. – Х.: –ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 23с.

Фролова О.Г. До проблем сучасного адміністративно-правового статусу працівників органів внутрішніх справ // Проблеми законності: Респ. міжвідом. наук.зб. / Відп. ред. В.Я.Тацій. – Х.: Нац. юрид. акад. України, 2009. – Вип. 100. – С.67-77

Фролова О.Г. Менеджмент у праці державних службовців. – Х.: –ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 24с.

Фролова О.Г. Організаційно-правові основи управління в органах внутрішніх справ. – Х.: – ФОП Лук'яненко, 2011. – С.41-106.

Т е м а 5. ЗАГАЛЬНО-ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ В ОВС

Семінарське заняття

План

1. Загальний підхід до визначення сутності управління та його системи.
2. Система управління ОВС та її складові.
3. Механізм управління в ОВС та його основні елементи.
4. Функції управління в ОВС та їх класифікація.
5. Принципи управління в ОВС.
6. Новітня методологія управління в ОВС.

Л і т е р а т у р а

Атаманчук Г.В. Управление: сущность, ценность, эффективность: Учеб. Пособие для вузов. – М.: Академический Проект; Культура, 2006. – 544с.

Бандурка О.М. Теорія і практика управління органами внутрішніх справ України. – Х.: НУВС МВС України, 2004. – С.6-86; 558-776.

Крепаков М.Ю. Внутрішньоорганізаційні принципи адміністративної діяльності ОВС України // Право і Безпека. – 2015. – №1. –С.35 – 41.

Негодченко О.В. Деякі аспекти удосконалення системи управління органами внутрішніх справ щодо забезпечення прав і свобод людини // Проблеми правознавства та право охоронної діяльності. –2002. –№ 4. – С.48-56

Плішкін В.М. Теорія управління органами внутрішніх справ: Підручник / За ред. канд. юрид. наук Ю.Ф. Кравченка. – К.: Національна академія внутрішніх справ України, 1999. – С.11-33, 152-226.

Фролова О.Г. Новітня методологія в управлінні в органах внутрішніх справ: Монографія. – Донецьк: ДІВС МВС України, 2001. – 312 с.

Т е м а 6. Організаційно-правові засади процесу управління ОВС.

Самостійна робота

П л а н

1. Процес управління: зміст та характеристика.
2. Управлінський цикл та його етапи.
3. Управлінське рішення: сутність та властивості. Класифікація управлінських рішень.
4. Підготовка та прийняття управлінських рішень.
5. Організація виконання управлінського рішення.

Л і т е р а т у р а

Клюєв О.М. До питання контролю за виконанням спільних управлінських рішень суб'єктами правоохоронної діяльності. // Правові новели . – 2014 . – № 2 С. 59-62

Коноплев В.В. Теоретичні аспекти кадрового забезпечення підготовки та прийняття управлінських рішень в адміністративній діяльності органів внутрішніх справ // Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ . –2007 . –Вип.3. – С. 157-164.

Коноплев В.В. Теоретичні та практичні аспекти інформаційного забезпечення розробки та прийняття управлінських рішень в сучасній адміністративній діяльності ОВС// Право і Безпека . – 2013. – №2 . – С. 82-87.

Т е м а 7. Планування та контроль в ОВС

Самостійна робота

П л а н

1. Сутність, принципи і роль планування в ОВС.
2. Система та структура планів ОВС.

3. Поняття основні завдання та принципи контролю. Основні стадії контрольної діяльності.

4. Форми і види контролю в ОВС.

5. Внутривідомчий контроль в ОВС.

Л і т е р а т у р а

Камышников А. П. Основы управления в правоохранительных органах: Учеб. / А. П. Камышников, В. И. Махинин; отв. ред. д. ю. н., проф. Б. С. Тетерин. – М.: Щит- М, 2008. – 240 с.

Климюк О. Контроль Президента за діяльністю Міністерства внутрішніх справ України// Юридична Україна. – 2012 . –С.35-40.

Ковальська В.В. Контроль в органах внутрішніх справ: поняття, види, форми, стадії проведення // Актуальні проблеми державного управління. –2008. – №1. –С.262-270.

Косінов С.А. Контроль у демократичній державі: монографія.- Х.: Право, 2015.- 360с.

Котелянець О.О. Шляхи підвищення ефективності демократичного цивільного контролю над сектором безпеки // Стратегічні пріоритети. – 2011. –№4. С 118-123.

Лікарчук Н.В. Сутність стратегії планування як функції управління // Вісник Київського Національного університету ім. Т. Шевченка. Державне управління.- 2014.- Вип.1.- С.37-40

Музичук О.М. Контроль органів виконавчої влади за діяльністю правоохоронних органів // Право і безпека.- 2014.- №2.- С.53-57

Новіков В.В. Правове регулювання відомчого контролю в органах внутрішніх справ // Вісник Національного університету внутрішніх справ. Вип.35 . – 2006. – С.234-240.

Трохаренко І.І. Сучасний стан розвитку державного контролю за діяльністю міліції //Правова інформатика. – 2012 . – №1. –С. 140-146.

Чайко В.С. Контроль та нагляд як способи забезпечення законності в державному управлінні та діяльності органів внутрішніх справ України // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності.- 2008.- №4.- С.134-144

Т е м а 8. Забезпечення управління в ОВС

С а м о с т і й н а р о б о т а

П л а н

1. Інформаційне забезпечення управління ОВС.
2. Документаційне забезпечення управління ОВС
3. Правове забезпечення управління ОВС.
4. Матеріально-технічне та фінансове забезпечення ОВС.

Л і т е р а т у р а

Бабакін В.М. Окремі аспекти інформаційно-аналітичного забезпечення протидії молодіжній злочинності оперативними підрозділами органів внутрішніх справ // Право і Безпека. – 2013 . –№4. – С.71-75.

Руколайніна І.Є. Поняття та основні напрями матеріально-технічного та фінансового забезпечення в діяльності органів внутрішніх справ // Право і Безпека. – 2011 . –№5. – С.90-93.

Шшика Т.Д. Інформаційно-комп'ютерне озброєння правоохоронних органів в умовах протидії організованої кіберзлочинності // Міліція України . – 2015 . –№3-4. – С.25-26.

Фролова О.Г. Проблеми правового регулювання сучасного інформаційно-методичного забезпечення управління в органах внутрішніх справ // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2002 . –№1. – С.53-61.

Т е м а 9. Наукова організація управлінської праці в ОВС

С а м о с т і й н а р о б о т а

П л а н

1. Поняття, завдання наукової організації управлінської праці (НОУП) в ОВС.
2. Основні напрями НОУП в ОВС.
3. Організація раціонального використання службового часу працівників ОВС.
4. Умови праці та робоче місце працівника ОВС.

Л і т е р а т у р а

Негодченко О.В. Удосконалення механізму поєднання науки і практичної діяльності органів внутрішніх справ у боротьбі зі злочинністю // Науковий вісник Юридичної академії Міністерства внутрішніх справ.-2003.- №2.- С.3-10

Орел О.В. Зміст наукової організації праці дільничного інспектора міліції // Право і безпека. – 2009.-1.- С.89-94

Петков С.В. Проблема раціонального використання часу в управлінській діяльності як основа ефективного менеджменту в органа внутрішніх справ України // Право і безпека.- 2005.- 3.- С.79-82

Пономаренко Г.О. Напрями управління внутрішніми справами // Вісник Харківського Національного університету внутрішніх справ. Вип. 39.- 2007.- С.8-14

Фролова О.Г. Менеджмент у праці державних службовців. – Х.: –ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. – 24с.

Юнін О.С. Актуальні проблеми розвитку управління в органах внутрішніх справ України // Вісник Харківського Національного університету внутрішніх справ. Вип. 25.- 2004.- С.293-296

6. САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Самостійна робота сприяє кращому засвоєнню студентами матеріалу з навчальної дисципліни «Основи управління в ОВС» та формуванню у них навичок та вмінь одержувати додаткові знання.

Формами самостійної роботи студентів є:

- доопрацювання матеріалів лекцій та опрацювання літератури, що пропонується до вивчення по темах навчальної дисципліни;
- підготовка до практичних (семінарських) занять, виконання завдань по темах практичних занять;
- робота в інформаційних мережах;
- складання конспектів по темах, що виносяться на самостійне вивчення.

7. ІНДИВІДУАЛЬНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Індивідуальна робота може включати:

- анотацію прочитаної додаткової літератури з навчального курсу, бібліографічний опис літератури;
- конспектування монографічної літератури з тематики навчального курсу;
- підготовку есе (рефератів) та їх презентацію на практичних семінарських заняттях;
- зібрання постатейного матеріалу та письмовий аналіз статті (статей) Законів України та інших нормативно-правових актів;
- роботу в студентському науковому гуртку, написання наукових доповідей та їх презентація на засіданнях гуртка, опублікування наукових статей та тез наукових доповідей, участь у конференціях.

Напрямок та форму індивідуальної роботи студент визначає на початку навчального року за погодженням з кафедрою. Організацію, контроль та оцінку якості виконання індивідуальної роботи студента здійснює керівник, який закріплюється кафедрою за студентською навчальною групою.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Оцінювання рівня знань студентів з навчальної дисципліни « Основи управління в ОВС» здійснюється на основі результатів поточного контролю в діапазоні від 0 до 100 балів за навчальний семестр.

Поточний контроль включає:

- систематичність та активність роботи на практичних та семінарських заняттях: від 0 до 9 балів
- підсумкове письмове контрольне завдання по кожній темі: від 0 до 9 балів
- будь який вид виконаної індивідуальної роботи: від 0 до 10 балів

З навчальної дисципліни «Основи управління в ОВС» залік виставляється за результатами практичних занять у разі якщо студент набрав не менше 20 балів.

9. ПРОГРАМНІ ПИТАННЯ

З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ В ОВС»

1. Предмет курсу „Основи управління в ОВС”, його традиційне та сучасне визначення.
2. Основні види суспільних відносин, що входять до складу предмета курсу „Основи управління в ОВС” та їх характеристика.
3. Основні завдання курсу „Основи управління в ОВС”.
4. Система курсу „Основи управління в ОВС”.
5. Основні завдання МВС України і управління в ОВС згідно з Положенням про Міністерство внутрішніх справ України.
6. Сучасні завдання управління в ОВС.
7. Основні функції управління в органах внутрішніх справ згідно з Положенням про Міністерство внутрішніх справ (МВС) України.
8. Основні права Міністерства внутрішніх справ України у зв’язку з виконанням своїх управлінських функцій згідно з Положенням про Міністерство внутрішніх справ України.
9. Організаційна структура Міністерства внутрішніх справ України.
10. Національна поліція України, її основні завдання і принципи діяльності.
11. Правова основа діяльності ОВС України згідно з Положенням про Міністерство внутрішніх справ України та Законом України «Про Національну поліцію».
12. Управління в ОВС як різновид управління, його поняття та ознаки.
13. Теорія управління в ОВС як наука, загальне визначення суб’єктів, об’єктів та інші основних елементів управління в ОВС.
14. Система управління в ОВС та її складові.

15. Поняття і види суб'єктів та об'єктів управління в ОВС.
16. Методи управління в органах внутрішніх справ як види управлінського впливу.
17. Поняття і сутність стилю управління в ОВС.
18. Місце і роль керівника в органах внутрішніх справ України
19. Функції керівника в процесі управління в ОВС.
20. Організація особистої роботи керівника в ОВС.
21. Вимоги до керівників органів внутрішніх справ України.
22. Зміст, організація, технології процесів управління в ОВС.
23. Поняття і види управлінських рішень в ОВС.
24. Документальне оформлення управлінських рішень в ОВС.
25. Організація виконання управлінських рішень.
26. Інформаційно-методичне забезпечення управління в ОВС.
27. Планування, контроль і облік як засіб управління в ОВС .
28. Загальне поняття робочого часу і робочий час в ОВС.
29. Поняття та основні положення роботи з персоналом в ОВС.
30. Стимулювання персоналу органів внутрішніх справ.
31. Сутність безпеки персоналу в ОВС.
32. Умови та причини порушень безпеки персоналу в ОВС і заходи її забезпечення.
33. Соціальне забезпечення персоналу ОВС.
34. Поняття і класифікація особливих (екстремальних) умов.
35. Характеристика управління ОВС за особливих умов
36. Управління ОВС при надзвичайному стані.

37. Правове регулювання проходження служби в органах внутрішніх справ.
38. Порядок прийняття на службу в органи внутрішніх справ.
39. Дисциплінарна відповідальність працівників органів внутрішніх справ.
40. Поняття міжнародної правоохоронної діяльності.
41. Правові основи міжнародної правоохоронної діяльності ОВС.
42. Міжнародні правоохоронні організації.
43. Загальна характеристика поліцейських систем деяких зарубіжних країн.
44. Структура, функції та системи управління поліцейськими органами окремих зарубіжних країн.
45. Спеціальні заходи забезпечення безпеки персоналу згідно з Законом України „Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів”.
46. Обов’язки осіб рядового і начальницького складу щодо дотримання службової дисципліни та їх заохочення згідно з Дисциплінарним статутом органів внутрішніх справ.
47. Дисциплінарні стягнення, порядок їх накладання на осіб рядового і начальницького складу та оскарження згідно з Дисциплінарним статутом органів внутрішніх справ.
48. Загальні положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом ОВС згідно з Положенням про проходження служби рядовим і начальницьким складом ОВС.
49. Права, обов’язки і відповідальність рядового і начальницького складу ОВС згідно з Положенням про проходження служби рядовим і начальницьким складом ОВС.

50. Присвоєння, зниження та позбавлення спеціальних звань начальницького складу ОВС згідно з Положенням про проходження служби рядовим і начальницьким складом ОВС.

51. Призначення на посади, переміщення і просування по службі рядового і начальницького складу ОВС згідно з Положенням про проходження служби рядовим і начальницьким складом ОВС.

52. Атестація осіб рядового і начальницького складу ОВС згідно з Положенням про проходження служби рядовим і начальницьким складом ОВС.

53. Відпустки осіб рядового і начальницького складу ОВС згідно з Положенням про проходження служби рядовим і начальницьким складом ОВС.

54. Основи демократичного цивільного контролю над органами внутрішніх справ згідно з Законом України „Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави”.

55. Контроль, здійснюваний органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування над органами внутрішніх справ згідно з Законом України „Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави”.

56. Громадський контроль над органами внутрішніх справ згідно з Законом України „Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави”.

57. Основні повноваження Міністра внутрішніх справ у відповідності до Положення про Міністерство внутрішніх справ України.

58. Контроль і нагляд за діяльністю поліції згідно з Законом України „Про Національну поліцію України”.

59. Положення про Національне центральне бюро Інтерполу.

60. Процес управління: зміст та характеристика.

61. Управлінський цикл та його етапи.

62. Управлінське рішення: сутність та властивості. Класифікація управлінських рішень.
63. Підготовка та прийняття управлінських рішень.
64. Організація виконання управлінського рішення.
65. Сутність, принципи і роль планування в ОВС.
66. Система та структура планів ОВС.
67. Поняття основні завдання та принципи контролю. Основні стадії контрольної діяльності.
68. Форми і види контролю в ОВС.
69. Внутрішній контроль в ОВС.
70. Інформаційне забезпечення управління ОВС.
71. Документаційне забезпечення управління ОВС.
72. Правове забезпечення управління ОВС.
73. Матеріально технічне та фінансове забезпечення ОВС.
74. Поняття, завдання наукової організації управлінської праці (НОУП) в ОВС.
75. Основні напрями НОУП в ОВС.
76. Організація раціонального використання службового часу працівників ОВС.
77. Умови праці та робоче місце працівника ОВС.